

OCHRANA PŘÍRODY A SPORT

DAVID KOHOUT

Abstract: Nature Protection and Sport

The article seeks to address the sometimes overlapping phenomena of sport and environment. It is self-evident that a big share of sport activities take place outdoors in the nature. Therefore it is not surprising that the legal regulation of the general as well as of the specific protection of the nature aims at the regulation of sport as well. It may be observed that there are different limitations of sport activities in the nature based on the various sport disciplines and types of the specifically protected area. It is also important to consider whether the sport activity is carried out on an individual basis or if an organized sport event is involved. The legal framework in the Czech Republic is based especially on the Act on the Protection of Nature and Landscape (Nr. 117/1992 Coll.) and several special pieces of legislation, such as the Forestry Act (Nr. 289/1995 Coll.) or by-laws adopted by the government, Ministry of Environment or specialized state bodies, which are set up in order to safeguard the protection of environment. This paper is finished with the conclusion that in case of conflicting interests on the protection of environment and on the freedom to exercise sport activities, the environmental concerns should prevail. This should hold true especially in cases of areas with highly vulnerable and rare ecosystems. Such approach is primarily consistent with the current state of law in the Czech Republic.

Key words: sport, protection of environment, protection of nature, sports law, national parks, protected landscape area, environmental law

Klíčová slova: sport, ochrana životního prostředí, ochrana přírody, sportovní právo, národní parky, chráněné krajinné oblasti, právo životního prostředí

ÚVOD

Zakladatel moderního olympijského hnutí baron de Coubertin uvedl, že „sport je součástí každého muže a každé ženy a jeho nedostatek nemůže nikdy být nahrazen“.¹ Sport v tomto smyslu prochází všemi sférami lidské existence a je prostředkem realizace jak fyzických, tak duševních hodnot. Podobně je však možno tuto úvodní citaci parafrázovat tak, že „příroda a příznivé životní prostředí je součástí každého muže a každé ženy a jeho nedostatek nemůže nikdy být nahrazen“. Mezi sportem a životním

¹ Citace dle tzv. *Bílé knihy o sportu* projednané Evropskou komisí dne 11. 7. 2007.

prostředím tak nepochybně existují vzájemné spojitosti a ovlivňování se, které mají rozměr ekologický, faktický i právní.

Vrátíme-li se k pokusům o vymezení toho, jak chápat sport jakožto jeden z důležitých sociálně-kulturních fenoménů,² může se nám hodit jeho legální definice ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, která jím rozumí být „*všechny formy tělesné činnosti, které prostřednictvím organizované i neorganizované účasti si kladou za cíl harmonický rozvoj tělesné i psychické kondice, upevňování zdraví a dosahování sportovních výkonů v soutěžích všech úrovní*“.³ Uvedená definice ze zákona o podpoře sportu, který je v aktuálně platném právním řádu České republiky pohřbichu jediným speciálním zákonem pro oblast sportu, si všímá hlavních směrů výkonu fyzické sportovní aktivity – sportu rekreačního i výkonnostního, sportu individuálního i kolektivně soutěžně organizovaného.

Je samozřejmostí, že sportování se neodehrává ve vakuu, nýbrž vztahují se na něj určitá pravidla. Tím, kdo tato pravidla stanovuje, bývá v první řadě organizátor příslušné soutěže. Podle povahy sportu i typu soutěže může být tímto organizátorem příslušná národní či mezinárodní sportovní asociace (např. Fotbalová asociace České republiky, UEFA, FIFA) založená na členském principu ve formě spolku⁴ nebo pouze fyzická či právnická osoba, která pořádá určitou soutěž pro jiné osoby (např. pořadatelem Jizerské padesátky je SKI KLUB Jizerská padesátka, který je sice rovněž spolkem, ale účastník závodu nemusí být členem tohoto spolku). Podmínky pro zapojení sportovců do soutěží jsou stanovovány v případě sportů pod gescí sportovních asociací v jejich interních předpisech (jako jsou pravidla hry, rozpisy soutěží, disciplinární řady atd.), v případě jednorázových sportovních akcí se sportovec zpravidla zavazuje dodržovat organizátorem vytčená pravidla svým *ad hoc* podřízením se těmto pravidlům ve formě podání přihlášky do závodu a souhlasu s jeho regulemi (jde tedy o nepojmenovaný smluvní vztah mezi pořadatelem a sportovcem).

Vedle úpravy sportovních disciplín skrze jejich vnitřní pravidla však není možno ztratit ze zřetele, že sport je jako každá lidská činnost podřízen také obecně závazným předpisům, které vydává stát skrze orgány veřejné moci, aby jimi obecně upravoval žádoucí chování svých občanů a dalších subjektů. Na všechny výše nastíněné formy organizovaného sportování proto dopadají obecné normy práva občanského a obchodního,⁵ práva trestního, správního, finančního atd. Platí to jak pro organizátora sportovního podniku, který např. nemůže v pravidlech stanovit přípustnost usmrcení jednoho účastníka jiným, nýbrž také na každého soutěžícího, na něž se přímo ze zákona vztahuje např. automatická prevenční povinnost předcházet možným újmám na zdraví či majetku jiných osob.⁶ Posledně

² Srov. dokument „*Koncepce státní podpory sportu v České republice*“ schválený usnesením vlády ČR č. 167/2011, kde je v bodě 1.3.2 uvedeno, že „*spolková tělovýchova ... je vnímána jako specifická součást národní kultury*“.

³ Srov. rovněž definici sportu v čl. 2 *Evropské charty sportu* přijaté na půdě Rady Evropy v roce 1992.

⁴ Srov. § 214 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „OZ“).

⁵ Jak již bylo nastíněno výše, vzhledem k právní povaze sportovních asociací se jedná zejména o úpravu spolkového práva a dále smluvní vztahy. Významná je i úprava soukromoprávních deliktů. V případě vrcholového sportu mají sportovní kluby zpravidla povahu obchodních korporací podle zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, jmenovitě jde o akciové společnosti dle § 243 a násl. či s.r.o. dle § 132 a násl.

⁶ K problematice prevenční povinnosti ve sportu srov. KRÁLÍK, M.: Právní odpovědnost ve sportu. In: KUKLÍK, J. a kol.: *Sportovní právo*. Praha: Auditorium, 2012, s. 74–77.

uvedené platí i pro všechny ty, kteří se sportování věnují ve všech jeho neorganizovaných a živelných podobách (jogging, výlet na běžkách, hra s míčem mimo hřiště apod.).

Předmětem tohoto článku bude specifický vztah sportu k přírodě a zákonná (či ze zákona odvozené) právní regulace jeho provozování ve volné přírodě, a to zejména v oblastech spadajících pod tzv. zvláště chráněná území.⁷ V takových případech lze totiž v praxi předvídat největší konflikty mezi zájmem na ochraně přírody a zájmy sportujících subjektů.

OBEČNÁ OCHRANA PŘÍRODY A KRAJINY A JEJÍ VZTAH KE SPORTOVNÍ ČINNOSTI

Přestože v ústavním pořádku České republiky chybí konkrétní zmínka o sportu a jeho významu pro společnost, je možné jeho základ hledat v samotné tzv. legální licenci umožňující každému subjektu soukromého práva činit vše, co není zákonem zakázáno.⁸ Platí to rovněž ve vztahu k pobytu v přírodě, pro nějž tedy mohou plynout omezení pouze ze zákona, popř. ze zákona odvozeně.⁹ Vzhledem k mnohotvárnosti sportu nelze postihnout všechny jeho podoby a dát je do kontextu ochrany přírody a krajiny, neboť ani zákonná definice sportu není příliš konkrétní a může vést k tomu, že určitou činnost bude jedna osoba považovat za sport (např. rybářství, výkon myslivosti, zálesáctví¹⁰), a druhá nikoliv. V dalším se tedy zaměříme pouze na hlavní typy sportu vykonávaného mimo sportovní střediska, a to na činnosti jako vodáctví, běžkové lyžování, horolezectví, trekking a běh či jízdu na kole.

Základní obecnou regulaci aktivit v přírodě lze odvodit ze zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „ZOPŘK“). V případě tzv. významných krajinných prvků, kterými jsou mimo jiné ze zákona lesy, vodní toky, rybníky a jezera,¹¹ je stanovena jejich základní ochrana před poškozováním v § 4 odst. 2 ZOPŘK. Podobně jsou dána také pravidla pro ochranu planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů. Platí tedy, že kdokoli se vydává do přírody za sportovními aktivitami (nebo je pro jiné organizuje), musí se přitom vyvarovat činností, kterými by ohrožoval v rámci přírodních ekosystémů např. endemité stanoviště rostlin nebo hnízdiště ptáků.¹² V případě nerespektování uvedených pravidel pak může ten, kdo je porušil, podléhat sankcím podle části osmé ZOPŘK.¹³

⁷ DAMOHORSKÝ, M. a kol.: *Právo životního prostředí*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 357 a násl.

⁸ Srov. čl. 2 odst. 4 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, resp. čl. 2 odst. 3 ústavního zákona č. 23/1991 Sb., Listiny základních práv a svobod.

⁹ Ze zákona lze odvozovat např. oprávnění vlastníka nemovitě věci vyloučit všechny ostatní osoby z pohybu po této nemovitosti (pozemku), nestanoví-li zákon jinak – srov. zejména § 976 a 1012 OZ.

¹⁰ Např. sdružení ZÁLESÁK – svaz pro pobyt v přírodě, které sdružuje nadšence v této oblasti, je členem tzv. servisní organizace Sdružení sportovních svazů ČR. Na zálesácký styl života a k němu přidružené aktivity lze tedy z tohoto směru pohlížet jako na sport uznávaný v ČR.

¹¹ Srov. § 3 odst. 1 písm. b) ZOPŘK.

¹² Srov. § 5 odst. 1 a § 5a odst. 1 ZOPŘK.

¹³ Srov. např. možnost uložit pokutu fyzické osobě za přestupek, kterým podle § 87 odst. 2 písm. f) zákona č. 114/1992 Sb. provede škodlivý zásah do významného krajinného prvku bez souhlasu orgánu ochrany přírody. Tato skutková podstata přestupku se tudíž může vztahovat na aktivity typu nepovolených motoristických závodů v lesích a na dalších významných krajinných prvcích.

Další podmínky je potom možno hledat ve zvláštních zákonech regulujících určité konkrétní krajinné prvky. Zatímco vodní zákon¹⁴ pro oblast sportu nevymezuje žádná bližší specifika a relevantními tak mohou být snad pouze obecné podmínky plavby po povrchových vodách (§ 7), můžeme v lesním zákoně¹⁵ nalézt o poznání širší spektrum zákonných pravidel majících význam pro sportování v tomto krajinném prostředí.

V nejširším slova smyslu je každý, kdo navštíví les za účelem jakékoliv rekreace, povinen respektovat obecná ustanovení lesního zákona. Ze zákazů a omezení vypočtených v § 19 a 20 tohoto zákona je pro tyto případy praktické upozornit zejména na zákaz vjezdu motorových vozidel do lesa a zákaz „*mimo lesní cesty a vyznačené trasy jezdit na kole, na koni, na lyžích nebo na saních*“.¹⁶

Lesní prostředí je však nezdědka využíváno také pro větší sportovní podniky a závody, které vzhledem k počtu zapojených účastníků jsou zvláště způsobilé narušit lesní prostředí jak během konání akce (zvýšený hluk, rušení zvířete), tak i poté (poškození porostů, odpad po občerstvování závodníků apod.). Lesní zákon proto pro případy těchto „*organizovaných nebo hromadných sportovních akcí*“ určuje v § 20 odst. 5 zvláštní oznamovací povinnost, kterou má subjekt, který takovou akci připravuje. Oznamovací povinnost má být plněna vůči orgánu státní správy lesů,¹⁷ z čehož lze dovodit, že ji má případně i každý vlastník lesa, který by ve svém lese chtěl takovou sportovní akci pořádat. Oznámení je v těchto případech nutné učinit minimálně 30 dní před konáním akce, přičemž orgán státního dozoru může s ohledem na počet účastníků, vyjádření vlastníka lesa i další okolnosti stanovit pro konání akce doplňující podmínky. Z uvedeného je možno dovodit, že (nevztahuje-li se na lesní lokalitu vyšší stupeň ochrany např. z titulu její polohy na zvláště chráněném území podle ZOPŘK) sportovní akce v lese nevyžaduje povolení orgánu veřejné moci, který ji nemůže zakázat, ale pouze případně částečně regulovat konkretizací podmínek jejího uskutečnění.¹⁸ Na druhou stranu nesplnění zákonné ohlašovací povinnosti představuje přestupek podle § 53 odst. 1 písm. p) lesního zákona se sankcí až do výše 15 000 Kč.

SPORTOVÁNÍ VE ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝCH ÚZEMÍCH V ČESKÉ REPUBLICĚ

Základem právní regulace zvláště chráněných území je opět ZOPŘK, který stanovuje podmínky pro lidskou činnost v těchto územně ohraničených oblastech. Čím významnější typ chráněného území, tím vyšší stupeň ochrany je zákonem stanoven, přičemž celá úprava kulminuje v případech těch nejceněnějších území – národních parků

¹⁴ Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).

¹⁵ Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon).

¹⁶ Srov. § 20 odst. 1 písm. g) a j).

¹⁷ Dle § 48 odst. 1 písm. g) bude primárně tímto orgánem obecní úřad obce s rozšířenou působností, popř. u sportovních akcí přesahujících správní obvod obce s rozšířenou působností je takovým orgánem dle § 49 odst. 1 písm. d) krajský úřad.

¹⁸ Např. podmínkou zajištění následného úklidu, omezením času, po který je možno akci realizovat, zabezpečením zdravotnických stanovišť apod.

vyhlášených zákonem.¹⁹ Tuto právní úpravu je nutno chápat jako speciální k obecné úpravě ochrany přírody a krajiny, jejíž minimální standardy jsou v případech zvláště chráněných území dále posilovány především v části druhé ZOPŘK a v některých prováděcích předpisech obecné povahy.

Ve vztahu ke sportovním akcím i sportu ryze rekreačnímu lze nalézt v ZOPŘK v případech zvláště chráněných území explicitní ustanovení u národních parků (§ 16 odst. 1 písm. e) a f)), chráněných krajinných oblastí (§ 26 odst. 1 písm. g) a odst. 3 písm. c)) a národních přírodních rezervací (§ 29 písm. f)). Tato ustanovení rozšiřují výše popsaný rámec obecné úpravy ochrany přírody a krajiny vztahující se obsahově ke sportu. Jedná se zde jednak o absolutní zákazy některých sportovních aktivit, tj. zakazy plynoucí přímo ze zákona bez možnosti udělení výjimky z tohoto zákazu orgánem ochrany přírody, jednak o záповědi relativní, které předvídají, že je možno určitou sportovní aktivitu vykonávat v případech generálního nebo individuálně uděleného souhlasu orgánu ochrany přírody. Do první kategorie zakazů spadá především úplný zákaz pořádání automobilových a motocyklových závodů na území chráněných krajinných oblastí. Je paradoxní, že podobný zákaz nestanovil zákonodárce explicitně i pro národní parky, neboť výčet zakázaných aktivit pro území národních parků v § 16 odst. 1 se jeví jako taxativní. V souladu s legální licenci by se tak při striktním logickém výkladu neměl zákaz stanovovaný pro území chráněných krajinných oblastí rozšiřovat na základě argumentu *a minori ad maius* i na národní parky.

Zákaz motoristických soutěží na území národních parků by tak spadal spíše do druhé kategorie, a to do kategorie zákonných zakázů relativních. Ty pro případy národních parků zakazují pořádání a organizování hromadných sportovních (případně i turistických a dalších) akcí a vodních sportů mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody. Uskutečnění automobilových a motocyklových závodů v národním parku tak lze prakticky vyloučit z důvodu předpokladatelného neudělení souhlasu k pořádání těchto hromadných sportovních akcí na území národních parků. V případě národních parků, národních přírodních rezervací a první a druhé zóny chráněných krajinných oblastí²⁰ platí také omezení pro horolezectví, létání na padácích a závěsných kluzácích a pro jízdu na kole mimo veřejné komunikace a místa vymezená se souhlasem orgánu ochrany přírody. U těchto relativních zakázů je možno přemýšlet o dvou způsobech povolení činností v nich uvedených. Jednak může příslušný orgán obecně vymezit určitý prostor pro vypočtené sportovní aktivity (např. vytyčením cyklostezek mimo veřejné komunikace apod.), popř. může *ad hoc* k individuální žádosti vyslovit svůj souhlas s příslušnou aktivitou (toto se bude dotýkat především pořádání a organizování hromadných sportovních akcí, neboť pro ně nelze předpokládat generálně určený prostor jejich konání).

Tato zákonná omezení sportovní činnosti na zmíněných zvláště chráněných územích jsou dále konkretizována v předpisech vztahujících se ke konkrétním chráněným

¹⁹ V současnosti se na území ČR nachází čtyři národní parky: Národní park Šumava, Národní park Podyjí, Krkonošský národní park (vyhlášený nařízením vlády ČR č. 163/1991 Sb., č. 164/1991 Sb., č. 165/1991 Sb.) a Národní park České Švýcarsko (vyhlášený zákonem č. 161/1999 Sb.).

²⁰ V tomto případě jde pouze o cyklistické závody mimo veřejné komunikace – viz § 26 odst. 3 písm. c) ZOPŘK.

lokalitám. Toto je možno demonstrovat na příkladu Krkonošského národního parku („KRNAP“) zřízeného nařízením vlády České republiky č. 165/1991 Sb.²¹ Tento podzákonný právní předpis byl přijat ještě před účinností ZOPŘK a je tedy nutné jej vykládat v souladu s ním, byť v některých případech se nařízení vlády jeví jako striktnější vůči sportování v KRNAPu než obecný ZOPŘK.²² Nad rámec zákona se věnuje nařízení výslovně i typickým krkonošským zimním sportům, když zřizovat lyžařské vleky a vytýčovat běžkařské trati lze jen se souhlasem orgánu ochrany přírody.²³

Doplňujícím předpisem přijatým Správou KRNAPu jakožto orgánem ochrany přírody pro tento národní park je dále *Návštěvní řád KRNAPu*, který je opatřením obecné povahy podle § 19 ZOPŘK. Zde se dostáváme k výše zmiňovanému generálnímu souhlasu se sportovními aktivitami na území KRNAPu v případě (nemotorových) vodních sportů, horolezectví a jízdy na kole.²⁴ Pro ně je zde uveden seznam lokalit, kde je možno bez dalšího, tj. individuálního, souhlasu Správy KRNAPu tyto sporty vykonávat. Pro pořádání hromadných sportovních soutěží však žádné obecné výjimky stanoveny nejsou a proto i s odkazem na čl. 8 odst. 1 Návštěvního řádu KRNAP je nutno mít za to, že k jejich uskutečnění na území národního parku je nutno předem požádat o souhlas orgánu ochrany přírody (Správy KRNAPu). Na udělení tohoto souhlasu však není právní nárok.

Recentním příkladem situace, kdy se dostaly do rozporu zájmy na ochraně přírody a na výkonu sportovní činnosti, je případ zamítnutí žádosti pořadatele série závodů pod označením „*Rock Point – Horská výzva*“,²⁵ jehož závěrečná etapa měla vést skrze první zónu KRNAPu přes vrchol Sněžky. Správa KRNAPu žádost pořadatele závodu o schválení uskutečnění závodu na území KRNAPu dle veřejně dostupných informací posoudila tak, že v rámci navrhované trasy závodu rozhodla o omezení jejího průchodu skrze první zónu národního parku a vyloučila tak možnost, aby závodníci absolvovali přechod Sněžky. Závod několika set závodníků však byl po dohodě KRNAPu s pořadatelem umožněn po částečně upravené trase, která měla přinést menší zásahy do první zóny ochrany. Ve vyjádření na webu pořadatele závodu bylo rozhodnutí Správy KRNAPu nepovolit přechod Sněžky hodnoceno jako necitlivé, byť bylo z právního hlediska respektováno. Poukázáno bylo na rozdílné přístupy orgánů ochrany přírody na dalších zvláště chráněných územích, kde se konaly ostatní etapy závodu a kde bylo pořadatelům sportovního podniku vyjito vstříc.²⁶ Naproti tomu

²¹ KRNAP byl zřízen již v roce 1963 skrze vládní nařízení č. 41/1963 Sb., o zřízení Krkonošského národního parku, nařízení vlády ČR č. 165/1991 Sb. tuto původní úpravu nahradilo.

²² Nařízení vlády ČR č. 165/1991 Sb. např. v § 5 odst. 1 písm. d) a e) zcela a bezvýhradně zakazuje pořádání hromadných sportovních akcí, horolezectví a paraglidingu na území KRNAPu. Naproti tomu ZOPŘK jako *lex superior et posterior* toto umožňuje za podmínek popsaných v tomto článku výše.

²³ Srov. § 5 odst. 2 písm. i) nařízení vlády ČR č. 165/1991 Sb.

²⁴ Srov. čl. 4 až 6 Návštěvního řádu KRNAPu.

²⁵ Viz <http://www.horskavyzva.cz>. Soutěž je pořádána spolkem Top race agency o.s.

²⁶ Viz článek na webu pořadatele: <http://www.horskavyzva.cz/aktualita/loucení-v-krkonosich-chutnalo-horce/142/>. Ve zde uveřejněném prohlášení je mimo jiné uvedeno: „*Celý seriál Rock Point - Horská výzva se jde ve čtveřici českých hor (Jeseníky, Šumava, Krušné hory a Krkonoše), v nichž pořadatelé musí zajistit povolení ve všech lokalitách. Organizátoři tak naráží na zcela rozdílné přístupy jednotlivých správ. Třeba v Krušných horách jsme našli společnou řeč ihned. Snažili se nám vyjít vstříc, hledali jsme možnosti, vzájemně jsme si naslouchali, jednali spolu jako rovný s rovným. Všechna povolení tak byla otázkou jen několika dnů. Vždyť naším záměrem rozhodně není jakkoli ublížit přírodě, ale ukázat krásy horských zákoutí a naopak učít lidi se v horách chovat, upozornil Pavel Zitta [tj. vedoucí kolektivu podílejícího se na přípravě soutěže].“*

Správa KRNAPu ve svém prohlášení k celé kauze akcentovala prioritní princip ochrany přírody: „*Správa KRNAP opravdu nepovolila závod několika set účastníků v části toho nejceněnějšího, co na území Krkonoš chráníme – v alpínském pásmu a arкто-alpínském tundře. První zóna národního parku není žádnou novinkou a omezení, která jsou pro pořádání hromadných akcí v tomto území platná, jsou léta známá – novinkou není tedy ani to, že jádrové území národního parku není a nemá být sportovištěm pro hromadné sportovní akce.*“²⁷

Je skutečně možno mít za to, že pořádání sportovních akcí je aktivitou, na níž by stát a jeho orgány (včetně orgánů ochrany přírody) měl mít zájem, protože vedle přímého užítku, který může mít pro aktivně sportující lidi, s sebou přináší i další pozitivita jako popularizaci pohybu v přírodě a zdravého životního stylu, zviditelnění některých přírodních lokalit a s tím spojený rozvoj turismu či přínos pro místní poskytovatele služeb i občany. Na druhou stranu je dle mínění autora tohoto článku přístup KRNAPu zcela legitimní, a to jak po stránce právní, tak především po stránce správního posouzení situace v případě konkrétní žádosti. Byť pořadatelé sportovních soutěží (podobně jako to činí organizátoři Horské výzvy) mohou a mají zajistit maximální možnou prevenci narušení ekologických poměrů okolo trati závodu, představují první zóny národních parků (popř. ale také první zóny chráněných krajinných oblastí²⁸) natolik unikátní a hodnotné ekosystémy, že je zcela na místě se stavět proti vpouštění masových sportovních akcí do těchto oblastí.

Jak je patrné z Plánu péče KRNAPu pro období let 2010–2020,²⁹ problematičtějšími pro ochranu přírody jsou v zásadní míře také individuální sportovní aktivity i organizované akce, které jsou na území národního parku provozovány ilegálně mimo k tomu generálně vymezené oblasti a bez *ad hoc* souhlasu správy KRNAPu (popř. se jedná o aktivity na zvláště chráněných územích zcela nepřipustné). I pro tyto případy, pokud jsou odhaleny, pak ZOPŘK zná specifické skutkové podstaty přestupků a správních deliktů.³⁰

ZÁVĚR

Výše uvedené postřehy nevyčerpávají problematiku vztahu sportu a přírody v její celistvosti. Velkou otázkou je nepochybně například umístění staveb a zařízení určených pro sport do volné krajiny, ať již se jedná o sportovní haly, lyžařské areály, závodní okruhy či hřiště. Tato problematika má svůj vztah ke stavebnímu právu, vlastnickým vztahům k pozemkům či vyhodnocování vlivů na životní prostředí

²⁷ Vyjádření Správy KRNAPu je uveřejněno pod článkem: http://krkonosky.denik.cz/zpravy_region/ucastnici-horske-vyzvy-musi-zmenit-plany-na-vrchol-snezky-je-nepusti-20140802.html.

²⁸ Např. nařízení vlády č. 70/2005 Sb., kterým se zřizuje chráněná krajinná oblast Český les, v § 5 také podmiňuje konání hromadných sportovních akcí na území tohoto území předchozím souhlasem Správy Chráněné krajinné oblasti Český les.

²⁹ Viz Část A uveřejněná online na: http://www.knap.cz/data/File/legislativa/plan_pece_2010_2020/pp-knap_cast_a_text-final.pdf (s. 155 a násl.).

³⁰ Srov. zejména § 87 odst. 2 písm. f) a odst. 3 písm. n) u přestupků fyzických osob, resp. § 88 odst. 1 písm. k) a odst. 2 písm. n) u správních deliktů právnických osob.

dí.³¹ Článek se proto zaměřil pouze na oblast sportů vykonávaných přímo v přírodě mimo zvláště vyhrazená sportoviště a snažil se takto vymezený předmět svého zájmu analyzovat v jeho vazbě na obecně závazné předpisy České republiky. Z výše uvedené plyne, že při posuzování přípustnosti sportování v přírodě je nutno posuzovat, zda se jedná o individuální neorganizované sportování nebo o hromadné sportovní akce v gesci určitého pořádajícího subjektu. Dále je nutno zohlednit, zda jde o sport odehrávající se vně či uvnitř některých zvláště chráněných území. V tomto kontextu je pak zásadní měrou relevantní i to, o jakou konkrétní sportovní aktivitu (disciplínu) jde a v kterém typu a zóně zvláště chráněného území se odehrává.

Příroda a sport jsou vzájemně propojené sféry mající zásadní význam pro kvalitu lidského života. Ve většině případů jsou a mají být ve vzájemném souladu, pouze v případech zvláště zásadního zájmu na ochraně přírody by mělo být připuštěno vyloučení některých forem sportovního vyžití na určitém území, které je z hlediska ekologicko-historického zcela jedinečné a citlivé na vnější zásahy. V takovém případě je na místě dát přednost preventivní ochraně takové lokality a sport či některé jeho disciplíny z ní vyloučit.

³¹ Srov. např. posudek vypracovaný RNDr. Alexanderem Skácelem, CSc. k plánu modernizace sjezdového areálu Valašské Klobouky (http://portal.cenia.cz/eiasea/download/RUIBX09WODA1MF9kb2t1bWVud-GFjZURPQ18xLnBkZg/OV8050_dokumentace.pdf), popř. stejnou osobou zpracovaný posudek pro řízení EIA ve vztahu ke skiareálu na Klínovci (http://portal.cenia.cz/eiasea/download/RUIBX1VMSzU3M-V9wb3NIZGVrRE9DXzEucGRm/ULK571_posudek.pdf) apod. V rámci veřejného portálu EIA v ČR (http://portal.cenia.cz/eiasea/view/eia100_cr) se v případě zadání vyhledávaného hesla „sportovní“ zobrazí celkem 173 projektů, k nimž v tomto systému existují záznamy.